

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะเป็นการเสนอเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ใช้หัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ทั้งหมดจำนวน 728 คน เป็นประชากรในการศึกษาครั้งนี้ โดยแบ่งออกเป็น 13 กลุ่ม และใช้อักษรย่อ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย จำนวน 56 คน ใช้อักษรย่อว่า "ท"

กลุ่มที่ 2 เป็นหัวหน้าหมวดวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 56 คน ใช้อักษรย่อว่า "อ"

กลุ่มที่ 3 เป็นหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา จำนวน 56 คน ใช้อักษรย่อว่า "ส"

กลุ่มที่ 4 เป็นหัวหน้าหมวดวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 56 คน ใช้อักษรย่อว่า "ค"

กลุ่มที่ 5 เป็นหัวหน้าหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 56 คน ใช้อักษรย่อว่า "ว"

กลุ่มที่ 6 เป็นหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย จำนวน 56 คน ใช้อักษรย่อว่า "พ"

กลุ่มที่ 7 เป็นหัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา จำนวน 56 คน ใช้อักษรย่อ
ว่า "ศ."

กลุ่มที่ 8 เป็นหัวหน้าหมวดวิชาศิลปปฏิบัติ จำนวน 56 คน ใช้อักษรย่อ
ว่า "ศป."

กลุ่มที่ 9 เป็นหัวหน้าหมวดวิชาการงานอาชีพ จำนวน 56 คน ใช้
อักษรย่อว่า "ง."

กลุ่มที่ 10 เป็นหัวหน้าหมวดวิชากิจกรรม จำนวน 56 คน ใช้อักษรย่อ
ว่า "ก."

กลุ่มที่ 11 เป็นหัวหน้าหมวดวิชาพัฒนศึกษศกรม จำนวน 56 คน ใช้อักษรย่อ
ว่า "พช."

กลุ่มที่ 12 เป็นหัวหน้าหมวดวิชาอุตสาหกรรม จำนวน 56 คน ใช้
อักษรย่อว่า "อศ."

กลุ่มที่ 13 เป็นหัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรม จำนวน 56 คน ใช้
อักษรย่อว่า "กษ."

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามซึ่งมี 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะ
ของคำถามเป็นแบบกำหนดให้เลือกตอบมี 6 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการ-
ปฏิบัติงานของหัวหน้าหมวดวิชา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา
กรุงเทพมหานคร ในส่วนที่เป็นปัจจัยจูงใจ รวม 5 ปัจจัย มี 29 ข้อ ดังนี้

ปัจจัยที่ 1	ความสำเร็จในการทำงาน	มี 6 ข้อ
ปัจจัยที่ 2	การได้รับการยอมรับนับถือ	มี 6 ข้อ
ปัจจัยที่ 3	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	มี 7 ข้อ
ปัจจัยที่ 4	ความรับผิดชอบ	มี 5 ข้อ
ปัจจัยที่ 5	ความก้าวหน้า	มี 5 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ในส่วนที่เป็นปัจจัยค่าจูน รวม 11 ปัจจัย มี 48 ข้อ ดังนี้

ปัจจัยที่ 1	เงินเดือน	มี	4	ข้อ
ปัจจัยที่ 2	โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต	มี	4	ข้อ
ปัจจัยที่ 3	ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา	มี	4	ข้อ
ปัจจัยที่ 4	ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา	มี	4	ข้อ
ปัจจัยที่ 5	ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	มี	4	ข้อ
ปัจจัยที่ 6	สถานะของตำแหน่ง	มี	5	ข้อ
ปัจจัยที่ 7	การนิเทศงาน	มี	5	ข้อ
ปัจจัยที่ 8	นโยบายและการบริหารงาน	มี	5	ข้อ
ปัจจัยที่ 9	สภาพการทำงาน	มี	5	ข้อ
ปัจจัยที่ 10	ชีวิตส่วนตัว	มี	4	ข้อ
ปัจจัยที่ 11	ความมั่นคงในงาน	มี	4	ข้อ

การเลือกแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ เพราะสาระสำคัญของ การวิจัย คือ ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นการถามเกี่ยวกับทัศนคติ และความคิดเห็น ฉะนั้นแบบสอบถามจึงสามารถได้กว้างขวาง ครอบคลุมเนื้อหาได้มาก เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ และสามารถประเมินได้

การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม โดยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ตามทฤษฎีจูงใจ-ค่าจูนของเฟรเดอริก เฮอร์ซเบิร์ก
2. นำข้อมูลที่ได้ศึกษาแล้วมาจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับร่าง
3. นำแบบสอบถามฉบับร่าง เสนออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) คือ

- รองศาสตราจารย์ วีระชาติ สอนไพรินทร์ หัวหน้าหมวดวิชา
วิทยาศาสตร์ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สวางค์ คำเนินสวัสดิ์ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่
ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร สุคนชทรัพย์ อาจารย์ประจำ
ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ อาจารย์ประจำภาควิชา
บริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรันดร แสงสวัสดิ์ อาจารย์ประจำภาควิชา
จิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. เมื่อผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบแล้ว ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ
ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาและให้
ความเห็นชอบ ต่อจากนั้นจึงสร้างแบบสอบถามฉบับทดลองขึ้น

5. นำแบบสอบถามฉบับทดลอง จำนวน 39 ฉบับ ไปทดลองใช้
กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรที่จะศึกษาจริง โดยนำไปทดลองใช้กับ
หัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัด
นนทบุรี ดังนี้

โรงเรียนรัตนานธิเบศร์	จำนวน	13	คน
โรงเรียนศรีบุญยานนท์	จำนวน	13	คน
โรงเรียนนนทบุรีพิทยาคม	จำนวน	13	คน
รวมทั้งสิ้น		29	คน

จากการทดลองใช้แบบสอบถาม แล้วนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น
ตามวิธีของครอนบาช โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient)
ดังนี้ (ประคอง วรรณสุท 2528 : 43)

$$\text{จากสูตร } \alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{s_i^2}{s_t^2} \right)$$

∞ = สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n = จำนวนข้อของแบบสอบถาม

s_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

พบว่า แบบสอบถามฉบับทดลองนี้

ตอนที่ 2 ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ในส่วนที่เป็นปัจจัยเชิงใจ ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นที่ระดับ .93

ตอนที่ 3 ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ในส่วนที่เป็นปัจจัยค่าจูน ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นที่ระดับ .91

แสดงว่า แบบสอบถามฉบับทดลองนี้ มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

6. นำความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามฉบับทดลองมาประมวลความเห็นแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาและปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง

7. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้ความเห็นชอบ จึงพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง และนำไปใช้กับประชากรที่ศึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บและรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองบางส่วน และทางไปรษณีย์บางส่วน การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ใช้เวลาประมาณ 25 วัน

ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล ปรากฏว่า ได้รับความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ทำให้ได้รับแบบสอบถามคืนมา จำนวน 634 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.09 และมีความสมบูรณ์ จำนวน 583 ฉบับ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 80.08

กึ่งตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงความถี่และร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไป และได้รับคืน

ประชากร	ส่งไป	ได้รับคืนมา และมีความสมบูรณ์	คิดเป็น ร้อยละ
หัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียน มัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัด กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร	728	583	80.08

4. การวิเคราะห์ข้อมูล เนื่องจากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ฉะนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาความถี่ และร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหัวหน้าหมวดวิชา ในส่วนที่เป็นปัจจัยเชิงใจ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในแต่ละข้อแล้วเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหัวหน้าหมวดวิชา ในส่วนที่เป็นปัจจัยค่าจูน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในแต่ละข้อแล้วเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ส่วนการให้นำหนักคะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อนั้นแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายความว่า ท่านเห็นด้วยอย่างยิ่งว่า เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

4 หมายความว่า ท่านเห็นด้วยว่า เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

3 หมายความว่า ท่านไม่แน่ใจว่า เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

2 หมายความว่า ท่านไม่เห็นด้วยว่า เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ
ในการปฏิบัติงาน

1 หมายความว่า ท่านไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่า เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความ
พึงพอใจในการปฏิบัติงาน

สำหรับการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ไซ้เกณฑ์ ดังนี้

- 4.51 - 5.00 ความหมาย คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 3.51 - 4.50 ความหมาย คือ เห็นด้วย
- 2.51 - 3.50 ความหมาย คือ ไม่แน่ใจ
- 1.51 - 2.50 ความหมาย คือ ไม่เห็นด้วย
- 1.00 - 1.50 ความหมาย คือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทาง
สังคมศาสตร์ SPSSX (Statistical Package for Social Sciences
Version X) โดยได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดียิ่งจาก คุณวันดี จงคงคา
กองแผนงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดข้างต้นนี้ เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิธีดำเนินการวิจัย
ส่วนรายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับในครั้งนี ผู้วิจัยจะเสนอใน บทที่ 4
ต่อไป